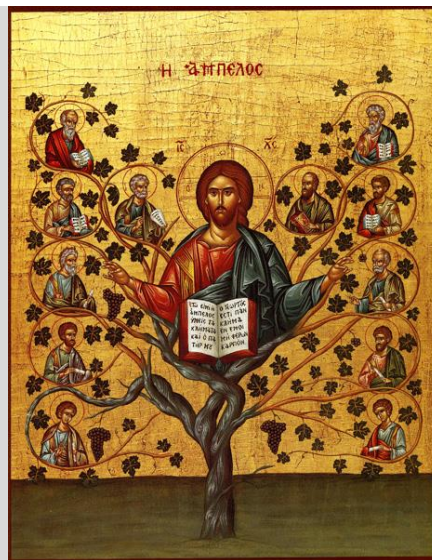

STAUROS

č. 12 jún 2022

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

Z (východného) katechizmu: **3. PÁD ČLOVEKA**

Adam a Eva žili v raji v Božej intimite (blízkosti). Prevzali úlohu, ktorú im Boh určil ako pánom tvorstva: Adam dal všetkým zvieratám meno. Tým sa ukázal ako zvláštne stvorenie, schopné vládnuť, ale aj milovať, pracovať a obetovať všetko stvorenie Bohu, pretože je kráľom a kňazom. Ale uprostred záhrady sa nachádzal strom života a strom poznania dobra a zla. Toho druhého sa človek pod hrozbou smrti nesmel dotknúť. Had, „ľstivejší ako ktorákolvek poľná zver“ (Gn 3,1), „ten starý had, zvaný diabol alebo Satan, ktorý zvádza celý svet“ (Zjv 12,9), zvedol Evu a navrhol jej ochutnať ovocie, vďaka ktorému „budete ako Boh a budete poznať dobré i zlé“ (Gn 3,5). Pokušenie Adama a Evy je klamná predstava nekonečna, je to túžba postaviť sa na miesto Boha.

Eva zjedla ovocie a dala ho Adamovi, čo je rozhodujúci moment, keď sa muž a žena odvrátia od Boha namiesto toho, aby zostali v spoločenstve s Ním. Adam a Eva si uvedomili to, čo možno nazvať zmenou stavu; na jednej strane je stav raja, ktorý možno opísať ako účasť na božskom živote, na strane druhej je stav hriešnika so životom plným útrap. Biblia to podáva obrazom: Uvedomili si, že sú nahí“ (Gn 3,7).

„A potom, keď počuli hlas Pána, Boha, ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade, skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady. I zavola Pán, Boh, Adama a povedal mu: "Kde si?" On odpovedal: "Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý a preto som sa skryl.“ (Gn 3, 8-10).

Otázka Boha: „Kde si?“ nie je namierená na miesto, kde sa Adam skrýva; nejde o geografickú vzdialenosť, ale o stav hriechu, ktorý nás oddeľuje od Boha. A Boh v tomto stave Adama nechť nechce. Volá naňho a hľadá ho. Namiesto toho, aby Adam odpovedal na Božie milosrdenstvo, snaží sa sám seba ospravedlniť a postupne uniká pred zodpovednosťou: Adam najprv prizná, že sa bál, pretože „je nahý“, potom zvaľuje vinu na Evu, ktorú zasa ona posúva ďalej na hada. Nato nasleduje trojnásobná sankcia pre muža, pre ženu a pre hada. Je dôležité pochopiť, že táto sankcia nie je odsúdením. Nie je to svojvoľné Božie rozhodnutie, ale nevyhnutný dôsledok pádu do hriechu. Ako im had povedal, Adam a Eva otvorili svoje oči bolestnému svetu. Aby v tomto svete človek prežil, musí pracovať, bojovať s trnám a bodľáčím,

aby si zarobil na chlieb v pote tváre. Je to svet, kde žena rodí v bolestiach. Svet, kde všetko pomíňa, všetko umiera a kde sa človek, ktorý je zemou, vracia do zeme. Čo sa týka hada, diabla, jeho plazenie sa považuje za kliatbu a Boh kladie nepriateľstvo medzi neho a ženu s jej potomstvom, až kým nebude zničený. Otcovia v týchto biblických veršoch videli prorocké ohlásenie Ježišovho víťazstva nad diablom. Toto víťazstvo umožnila Mária, nová Eva.

Prístup do raja je uzavretý, pretože ak by človek po okúsení poznania dobra a zla okúsil aj strom života, zlo by sa stalo večným. Smrť je teda súčasne dôsledkom pádu, ale zároveň aj liekom proti zlu, aby sa nestalo večným. Strom života teraz strážia cherubíni a plamenný meč.

Dieťa: Aké máme dôkazy, že všetko sa stalo tak, ako hovorí Biblia?

Starec: Nemáme dôkaz. Pravdivosť tejto správy nie je historická. V skutočnosti sa nedá vytýčiť (dokázať) ani rajska záhrada v priestore, ani existencia dvojice Adama a Evy v čase.

Dieťa: Napriek tomu sa hovorí, že Adam a Eva sú prví ľudia, predkovia nás všetkých.

Starec: Boli Adam a Eva skutočne prvou dvojicou na svete alebo predstavujú ľudstvo ako také? Ani Zjavenie, ani veda nám neumožňujú s istotou odpovedať na túto otázku. Isté je – ako nám hovorí svätý Pavol (Rim 5,12-13) – že človek sa dokáže spoznať v Adamovi. V každom z nás sú tie isté základy, ktoré umožnili pokušenie a pád Adama a Evy.

Dieťa: Chceš povedať, že by sme mohli urobiť to isté čo Adam?

Starec: Áno, ale rozdiel je v tom, že my už nie sme v pozemskom raji, to znamená, že nie sme v situácii takej blízkosti k Bohu, ako boli Adam a Eva v záhrade pred prvým pádom do hriechu. V tej záhrade Adam nepoznal ani strach, ani úzkosť.

Druhá skúška človeka je opísaná v správe o Kainovi a Ábelovi. Kain a Ábel predkladajú Bohu svoje obetné dary, každý podľa toho, čomu sa venuje a následne vlastní - prvý „plody poľa“, druhý „z prvotín svojho stáda a ich tuku“ (Gn 4, 3-4). Boh prijal Ábelovu obeť, ale Kainovu nie. Môže sa to zdať svojvoľné, no po zamyslení vidíme, že ide o ďalšiu skúšku. Boh varuje Kaina, ako varoval Adama a Evu, aby nejedli zo stromu, a povedal mu: „Ak nerobíš správne, čiha hriech pri dverách ako démon a sleduje ťa jeho žiadostivosť, a predsa ty ju máš ovládať.“ (Gn 4, 7). Démon, prikrčené zviera, je had z predchádzajúceho príbehu. Kain však šelmu počúvne a namiesto toho, aby ju ovládol, zaútočí na svojho brata a zabije ho. Takto je veľmi konkrétnym spôsobom opísaný vnútorný boj, ktorý sprevádza každú príležitosť pádu človeka do hriechu. Na druhej strane Ábel predkladá Bohu zo svojho to lepšie.

Vášeň, najmä pýcha, sú pripravené ovládnuť človeka. Na krátky okamih, vo chvíli sebaurčenia (sebaovládania), ich môže ovládnuť on a následne im aj uniká. V opačnom prípade sa stáva predmetom týchto vášní, ktoré ho ovládnu a vedú ku konaniu zla. To bol prípad Kaina. Ako pri Adamovi a Eve, dôsledok sa aj tu dostavuje okamžite: Kain je vyhnaný z úrodnej pôdy, odsúdený na to, aby bol „bezradný a nepokojný... na zemi“ (Gn 4,12). Kain sa trpko sťažuje: „Musím sa skryť pred tvou tvárou; ...a kto ma nájde, zabije ma“ (Gn 4,14). Je to tá istá dráma rozchodu s Bohom, ktorá je citlivo vykreslená v príbehu Adama a Evy. Ale tak ako k Adamovi a Eve, je Boh rovnako milosrdný aj ku Kainovi a jeho láska k človekovi je tak stále evidentná. Boh urobí Kainovi znamenie, aby bol chránený a nezabil ho prvý, kto ho stretne pri potulkách po svete.

Biblia kladie tieto dve správy na počiatok ľudstva; hlboká pravda, ktorú odhaľujú, zostáva stále veľmi aktuálna. Pretože aký bol stav padlého Adama a blúdenie Kaina, taký je aj stav nás, hriešnych ľudí. „...Hriech prišiel na svet a skrze hriech smrť, a tak prišla smrť na všetkých ľudí, pretože všetci zhrešili“ (Rim 5,12). Máme však nádej na spásu, nádej na návrat k stromu života, pretože Kristus ako nový Adam prišiel na svet, aby nám otvoril raj a daroval nám dar stratenej prítomnosti Boha. Nech nás táto prítomnosť milujúceho Boha sprevádza na všetkých našich cestách, pri všetkých našich podujatiach!

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 13. - 19. 6. 2022

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Štvrtok	Slávnostná poklona prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista 7:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), <i>myrovanie</i> 16:30 Akatist k Ježišovi Kristovi 17:00 Sv. liturgia (slovenská), <i>myrovanie</i>
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) o. <i>Jozef, panychída</i> následne: veľká večiereň
NEDEĽA	DRUHÁ PO PÄŤDESIATNICI, 1. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 <i>Sv. liturgia v Lehniciach</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 20. - 26. 6. 2022

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Ivan, Vasil', panychída
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Michal
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) <i>Veľká večiereň s lítiou</i>
Piatok	Narodenie úctyhodného a slávneho Pánovho proroka, predchodcu a krstiteľ'a Jána 7:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	9:30 Archijerejská sv. liturgia v Šaštíne (priamy prenos RTVS) 17:00 Sv. liturgia (slovenská) † Terézia, panychída následne: veľká večiereň
NEDEĽA	TRETIA PO PÄŤDESIATNICI, 2. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Primičná sv. liturgia novokňaza Michala Janočka (slovenská) 16:00 <i>Sv. liturgia v Bernolákove</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) následne: večiereň

OZNAMUJEME

- V pondelok, 13. 6. 22 začíname Petro-pavlovský pôst, ktorý potrvá až do sviatku sv. Petra a Pavla, 29. júna. V našej cirkvi síce nie je spojený so zmenou bežnej pôstnej disciplíny, ale v našej eparchii si zasluhuje pozornosť, keďže sv. Peter a Pavol sú naším osobitnými patrónmi.
- Vo štvrtok, 16. 6. 22 slávime sviatok *Slávnostnej poklony prečistým tajomstvám tela a krvi nášho Pána Ježiša Krista* (ľudový názov Božie telo). V predvečer sviatku bude preto veľká večiereň a vo sviatok budú sv. liturgie ráno o 7:00 v cirkevnej slovančine a o 17:00 v slovenskom jazyku spojené s myrovaním. Pred večernou sv. liturgiou sa o 16.30 pomodlíme Akatist k Ježišovi Kristovi.
- V nedeľu, 19. 6. 22 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme sv. Alžbety Uhorskej v Lehniciach so začiatkom o 16.00 hod.
- V piatok, 24. 6. 22 slávime odporúčaný sviatok *Narodenie Pánovho predchodcu a krstiteľ'a Jána*. Okrem sv. liturgie o 17:00 h. bude sv. liturgia aj ráno o 7:00 h. v slovenskom jazyku. Po sv. liturgiách bude myrovanie. V deň sviatku je voľnica.
- V sobotu, 25. 6. 22 sa uskutoční eparchiálna odpustová slávnosť v Šaštíne. Archijerejská sv. liturgia v cirkevno-slovanskom jazyku, ktorá sa začne o 9:30 hod. a bude jej predsedať náš vladyka Peter Rusnák, bude spojená s kňazským svätením dvoch kandidátov – *Petra Sahajdu a Michala Janočka*. Michal Janočko je seminaristom za našu farnosť a s tým sa viaže povinnosť zverejniť túto skutočnosť s výzvou na nahlásenie prípadnej prekážky k prijatiu svätenia. *Primičná sv. liturgia je naplánovaná na nedeľu, 26. 6. 22 o 12.00 hod.*
- Na púť do Šaštína sme objednali autobus. Záujem o miesto v ňom nahláste, prosím, do nedele, 19. 6. 22.
- V spojitosti s odpustom v Šaštíne dávame do pozornosti aj sprievodný duchovno-relaxačný program s ubytovaním v tamojšom kláštornekom komplexe pri bazilike už od piatka 18.00 (24. 6.) do soboty (25. 6.) večera. Okrem duchovných zamyslení bude aj program pre deti s objednanými atrakciami. Prosíme o nahlásenie záujmu do nedele, 10. 6. vyplnením priloženého formulára: https://docs.google.com/forms/d/1-aQzA7fe0_0mIG_v_SlvXlq3Bme4KA0dv77UuTXASPs/edit?ts=62815cb0.
- V nedeľu, 26. 6. 22 budeme sláviť sv. liturgiu v Rímskokatolíckom chráme sv. Štefana Uhorského v Bernolákove so začiatkom o 16.00 hod.
- Letný eparchiálny tábor (LET 22) pred deti a mládež vo veku od ôsmich rokov sa tento rok uskutoční v netradičnom **termíne od 28. 8. do 2. 9. 22** v rekreačnom zariadení *Kľačno* (okr. Prievidza). Cena na osobu je 90 €. Prosíme o nahlásenie Vášho predbežného záujmu.
- Pomôcť ľuďom sužovaným vojnou na Ukrajine môžete aj zakúpením knihy **Pustovňa** (s podtitulom *kresťanská spiritualita Východu pre človeka západnej kultúry*) od rusko-kanadskej autorky *Catherine de Hueck Doherty* za príspevok 10 €. Kniha bola predstavená začiatkom Veľkého pôstu na pôde Košickej eparchie. Výťažok z predaja tejto knihy bol pôvodne určený na obnovu pútnického miesta Klokočov, ale vojna zmenila tento zamýšľaný účel.

ĎAKUJEME

- Katolícke masmédiá sme v nedeľu 29. 5. 22 podporili pri zbierke sumou 600 €. Vyslovujeme vďačné „*Pán Boh odmeň!*“ A to vyslovujeme aj Bohu známym veriacim za dary pre farnosť v sumách: 60 €, 70 € a 20 €.
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. *Semberovej a Vavříkovej* (4. 6. 22) a rod. *Ďukovej a Porhinčákovej* (11. 6. 22)

18. 6. 2022 upratuje: rod. Žačiková a Mocková

25. 6. 2022 v rozpise nasledujú: rod. Beblavá, Pätoprstá a Rimová

Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

• V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:

osobne: o. Rastislav Čížik, farár, **tel.:** 0911/400 845

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717